

6. klass

Ajalugu

Õpitulemused	Õppesisu
<ul style="list-style-type: none"> • Kirjeldab muinasaja inimese eluviisi ja tegevusalasid; • näitab kaardil ja põhjendab, miks ja millistes piirkondades sai alguse põlluharimine; • teab, missuguseid muudatusi ühiskonnaelus tõi kaasa metallide kasutuselevõtmine. 	<p><u>Muinasaeg</u> Aeg ja ajaarvamine, muinas- ja vanaaja periodiseerimine.</p> <p>Ajalugu ja ajalooallikad Muinasaja arengujärgud ja nende üldiseloostus. Kiviaja inimese tegevusalad. Põlluharimise algus, loomade kodustamine, käsitöö areng, metallide kasutuselevõtmine. Eesti muinasaja üldiseloostus: Pulli, Kunda, kivikirstkalmed.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Selgitab, kus ja millal tekkisid vanaaja kõrgkultuurid, näitab kaardil Egiptust ja Mesopotaamiat; • selgitab vanaaja riiklikku korraldust; kirjeldab vanaaja elulaadi ja religiooni Egiptuse ning Mesopotaamia näitel; • tunneb vanaaja kultuuri- ja teadussaavutusi: meditsiin, matemaatika, astronoomia, kirjandus, kujutav kunst. Egiptuse püramiidid, Babüloni rippaiad. Kiilkiri ja hieroglüüfkiri. • teab, et Iisraelis tekkis monoteistlik religioon. 	<p><u>Vanad Idamaad</u> Vanaaja ajalised piirid. Looduslikud olud.</p> <p>Mesopotaamia. Sumerite linnriigid, leiutised: ratas, potikeder. Hammurapi seadused. Eluolu. Religioon. Kultuurisaavutused.</p> <p>Vana-Egiptus. Egiptuse riigikorraldus. Thutmosis III, Ramses II, Tutankhamon. Eluolu. Religioon. Kultuurisaavutused.</p> <p>Iisraeli ja Juuda riik. Ainujumala usk. Vana Testament.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Näitab kaardil: Kreetat, Kreeka, Balkani poolsaart, Ateenat, Sparta, riigi laienemine hellenismi perioodil; • tunneb Vana-Kreeka ühiskonnakorraldust Ateenas ja Spartas näitel ning võrdleb neid kirjelduse põhjal; • kirjeldab Vana-Kreeka kultuuri ja eluolu iseloomulikke jooni järgmistes valdkondades: kirjandus, teater, religioon, kunst, sport; • seletab ja kasutab kontekstis mõisteid: <i>polis, rahvakoosolek, akropol, agora, türann, aristokraatia</i>, 	<p><u>Vana-Kreeka</u> Kreeka loodus ja rahvastik. Kreetat ja Mükene kultuur. Kreeka linnriigid. Ühiskonnakorraldus ja kasvatus Ateenas ning Spartas. Linnriikide nõrgenemine ja alistamine Makedooniale. Aleksander Suure sõjaretk ja maailmariigi tekkimine.</p> <p>Vana-Kreeka kultuur ja eluolu. Kultuur ja religioon Hellase maailma ühendajana, olümpiamängud. Religioon ja mütoloogia. Homeroose eeposed. Ajalookirjutus: Herodotos. Teater. Kunst: arhitektuur (Ateena akropol), skulptuur, vaasimaal. Hellenite igapäevaelu. Vana-Kreeka kultuuri tähtsus.</p>

<p><i>demokraatia, kodanik, ori, eepos, olümpiamängud, teater, tragöödia, komöödia, skulptuur, hellenid;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • näitab kaardil Apenniini poolsaart, Vahemerd, Kartaagot, Roomat, Konstantinoopolit, Ida-Roomat ja Lääne-Roomat; • selgitab Rooma riigikorda eri aegadel; • iseloomustab eluolu ja kultuuri Rooma riigis; • seletab ja kasutab kontekstis mõisteid: <i>vabariik, foorum, kapitolium, Colosseum, patriits, plebei, konsul, senat, rahvatribuun, amfiteater, gladiaator, leegion, kodusõda, kristlus, piibel, ladina keel;</i> • teab, kes olid järgmised isikuid ja iseloomustab nende tegevust: Romulus, Caesar, Augustus, Jeesus Kristus. 	<p><u>Vana-Rooma</u> Rooma riigi tekkimine, looduslikud olud. Rooma linna tekkimine. Kuningad. Vabariigi algus.</p> <p>Rooma vabariik. Ühiskondlik korraldus. Rooma võimu laienemine Vahemeremaades. Hannibal. Kodusõjad Roomas. Caesar. Vabariigi lõpp.</p> <p>Rooma keisririik. Ühiskondlik korraldus. Augustus. Rooma impeerium ja selle lõhenemine.</p> <p>Vana-Rooma kultuur ja eluolu. Rahvas ja eluolu. Rooma kui impeeriumi keskus ja antiikaja suurlinn. Kunst ja arhitektuur, avalikud mängud. Rooma õigus. Ristiusu teke. Uus Testament.</p>
--	--